

Załącznik nr 1
do Umowy z dnia 28 sierpnia 2020 roku
nr 25/WOP-I-ZK/2/1387/2020

Program działania
Książnicy Płockiej im. Władysława Broniewskiego
na okres 1.09.2020 – 31.08.2027

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego to instytucja kultury, która, z przerwą w latach wojennych, funkcjonuje w Płocku od 1937 roku. Przez ten czas zachodziły zmiany organizacyjne, kadrowe, lokalowe. I proces zmian trwa – co oznacza, że biblioteka rozwija się, by zaspokoić potrzeby zmieniającej się rzeczywistości. Biblioteka musi wpisać się we współczesny szeroko rozumiany system komunikacji społecznej i odpowiedzieć na wyzwania, jakie stawia rozwój nowoczesnych technologii informacyjnych i mediów, a także na wyzwania w sferze społecznej, obyczajowej. Wymaga to modelu biblioteki i bibliotekarza, które określić można słowami: elastyczny, rozwijający się, kreatywny. W tym kierunku dąży Książnica Płocka.

Misja

Misją biblioteki staje się ciągły aktywny udział w rozwoju społeczeństwa wiedzy, społeczeństwa obywatelskiego stawiającego na kulturę, tradycję, ale i znajdującego swe miejsce w tworzeniu nowoczesności. Można to osiągnąć poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do różnorodnych zbiorów bibliotecznych, podnoszenie kompetencji czytelniczych, inspirowanie i wspieranie rozwoju intelektualnego, społecznego, wrażliwości estetycznej. Ważnym zadaniem jest podejmowanie działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Płocka i regionu. Usługi kierowane do mieszkańców Płocka muszą być wysokiej jakości tak, by spełniały oczekiwania użytkowników biblioteki, a jednocześnie tworzyły pozytywny wizerunek instytucji. Nie można w tych działaniach pominąć żadnej grupy wiekowej czy społecznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na seniorów, osoby niepełnoprawne, o indywidualnych potrzebach intelektualnych czy społecznych.

Sieć biblioteczna. Zasoby

Aby spełniać swoje zadania statutowe Książnica Płocka tworzy sieć bibliotek działających na terenie Płocka. W jej skład wchodzi dział w gmachu głównym, 13 filii bibliotecznych, Biblioteka dla dzieci im. Wandy Chotomskiej oraz Mediateka „eMka”, czyli rozbudowany, nowoczesny dział zbiorów audiowizualnych. Funkcjonuje ponadto

jeden punkt biblioteczny Filii bibliotecznej nr 7 działający w Szkole Mistrzostwa Sportowego Związku Piłki Ręcznej w Polsce przy Zespole Szkół Technicznych w Płocku.

W zakresie bazy lokalowej Książnicy wiele już zostało zrobione. Zadaniem do zrealizowania pozostaje remont zabytkowej Rogatki w alejach Kilińskiego, gdzie mieści się Filia biblioteczna nr 2, poprawienie sytuacji lokalowej Filii bibliotecznej nr 13 oraz rozważenie powołania nowej filii na Osiedlu Dworcowa.

Książnica Płocka dysponuje 451.542 jednostkami inwentarzowymi, w skład których wchodzi: książki – 420.648 wol., czasopisma oprawne – 7.190 wol., zbiory specjalne – 23.704 jedn. W ostatnich latach, dzięki zrozumieniu organizatora, wysokość wkładu własnego przeznaczanego na książki sprawia, że otrzymujemy dofinansowanie z Biblioteki Narodowej na stałym poziomie. Warto utrzymać taki stan rzeczy.

Zasoby materialne to ważny element umożliwiający dobre funkcjonowanie Książnicy Płockiej, ale nie jedyny, a nawet nie najważniejszy. Najistotniejszy zasób to ludzie. Ludzie postrzegani w kilku aspektach. Po pierwsze pracownicy biblioteki ze swą wiedzą, umiejętnościami, doświadczeniem, pasją. To oni powodują, że użytkownicy chcą korzystać z różnorodnej oferty Książnicy, że czują się tu dobrze. Drugi aspekt, na który zwracam uwagę to organizator biblioteki, który ma niebagatelny wpływ na poziom funkcjonowania instytucji. Jego znajomość potrzeb, ukierunkowanie działań na rozwój miasta i jego mieszkańców to równocześnie gwarancja rozwoju biblioteki. Zasobem ludzkim, o którym nie można zapomnieć są użytkownicy – doceniający, wymagający, zachęcający do wzbogacania oferty, mający realny wpływ na tworzenie oferty biblioteki.

Promocja czytelnictwa

Książnica Płocka, od lat pracująca z grupami w różnym wieku, bacznie obserwuje zachodzące zmiany społeczne, wsłuchuje się w głos różnych pokoleń i stara się wychodzić naprzeciw ich potrzebom. Od lat apelujemy: „zatrzymaj się, zaczytaj się” i na słowach nie kończymy, tylko działamy, promując czytelnictwo w różnorodny

sposób. Nasze działania koncentrują się wokół szeroko rozumianej integracji środowiskowej, rówieśniczej czy międzypokoleniowej, a centralnym punktem zawsze jest książka, która buduje więzi, pozwala walczyć ze stereotypami, niedoskonałościami, daje poczucie większej wartości. Czytanie to przeżycie kulturalne, coś, co rozwija nas jako ludzi.

Cykliczne działania promujące czytelnictwo, które będą w kolejnych latach kontynuowane to: spotkania autorskie dla dorosłych i dla dzieci, gry miejskie (rodzinne, dla dzieci i młodzieży) przygotowane w oparciu o literaturę, pikniki literackie, organizowane w różnych dzielnicach miasta mające charakter otwarty oraz integracyjny – są okazją do wspólnej zabawy, wymiany doświadczeń. Bibliotekarze-animatory będą realizowali działania na kanwie utworów literackich, podsuwali ciekawe rozwiązania, mobilizowali do kreatywnych działań, do sięgania po książkę, odwiedzania bibliotek.

Kolejne propozycje promujące czytanie i kulturę, które będą kontynuowane to: Kuchnie Literackie realizowane we współpracy z Teatrem „Remedium” Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku i uczniami Zespołu Szkół Usług i Przedsiębiorczości w Płocku, poświęcone smakom i tradycjom kulinarnym opisanym w różnych źródłach literackich; konkursy dla dorosłych i dla dzieci (Ogólnopolski Konkurs Literacki „Młodzi Twórcy Literatury”, Konkurs Recytatorski „Pięknie być człowiekiem”, Masterchef Literackiej Kuchni, Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Liść Dębu”, Ogólnopolski Konkurs Poezji dla Dzieci im. Wandy Chotomskiej „Przylecę do was na skrzydłach marzeń”); Noc Muzeów – zaskakująca innowacyjnym podejściem do treści i bohaterów najbardziej znanych książek, angażująca odwiedzających w każde prezentowane działanie; Noc Bibliotek – będąca okazją do spotkania z autorem, teatrem literackim, animacjami plastycznymi i różnymi aktywnościami, których punktem wyjścia zawsze jest książka. Będą także realizowane w filiach bibliotecznych wakacyjne działania promujące czytelnictwo, pikniki literackie, Wakacyjne Noce Przygód, w czasie których dzieci w kilkusobowych drużynach mogą przeżywać przygody inspirowane dziecięcą i młodzieżową literaturą przygodową, detektywistyczną, historyczną. Nie zabraknie także kolejnych edycji Dyskusyjnego Klubu Książki, podczas których mogą spotykać się osoby, które lubią czytać i rozmawiać o lekturze, poznawać nowych autorów i gatunki literackie.

Jednym z nietypowych działań, które w sposób bardzo wyraźny i znaczący przekładają się na promocję czytelnictwa jest udział w mobilnościach, których celem są zagraniczne biblioteki. W 2018 roku Książnica Płocka po raz pierwszy aplikowała do Narodowej Agencji programu ERASMUS + sektorze Edukacja Dorosłych – Akcja 1, zgłaszając projekt „Biblioteka dobry, społeczny biznes”. Uzyskał on akceptację i był realizowany przez 12 miesięcy (2018-2019). Celem projektu było zapoznanie się ze skandynawskim modelem biblioteki (sposobami pracy z dorosłymi, zarządzania biblioteką) oraz zaobserwowanie sposobów promocji i budowania publiczności za pomocą nowoczesnych technologii. Szczególnie przydatna była mobilność typu job shadowing do biblioteki w Szwecji. Wybór biblioteki w Szwecji na miejsce praktyki typu job shadowing nie jest przypadkowy. Szwecja przoduje w statystykach dotyczących czytelnictwa, udziału w życiu kulturalnym oraz korzystania z biblioteki. Książnica Płocka jako instytucja wdrożyła niektóre z rozwiązań przyczyniających się do sukcesu skandynawskich bibliotek. Długofalowymi rezultatami projektu będzie lepsze dostosowanie działań do potrzeb dorosłego odbiorcy, co może skutkować zwiększeniem udziału i satysfakcji dorosłych osób w akcjach edukacyjnych proponowanych przez bibliotekę. Szczególnie przydatne doświadczenia szwedzkie okazały się przy projektowaniu przestrzeni oraz działań w mediatece Książnicy Płockiej. Cały czas doświadczenia szwedzkie służą podnoszeniu jakości naszych usług. Podejmowane będą starania o sfinansowanie kolejnych mobilności w ramach programu ERASMUS +.

Biblioteka jako organizacja ucząca się

W popularnym obiegu funkcjonuje myślenie, że bibliotekarze po prostu zaspokajają potrzeby czytelnicze. Warto to ująć inaczej: bibliotekarze mają także, a może przede wszystkim, kreować te potrzeby. Idąc z duchem czasu, wzbogacają swoją wiedzę o nowe, często niekonwencjonalne formy i metody pracy służące promowaniu czytelnictwa i bibliotek. Współczesny bibliotekarz to ktoś, kto posiada dużo więcej kompetencji, aby inspirować i pomagać. Dzięki jego pracy i zaangażowaniu biblioteki

stają się w coraz większym stopniu przestrzeniami kultury, edukacji, inspiracji i twórczej wymiany myśli.

Współczesny bibliotekarz to specjalista, który łączy wiedzę z kreatywnością, empatię z poczuciem humoru, często musi podejmować odważne decyzje, być menadżerem i animatorem kultury. Bierze udział w budowaniu kapitału społecznego i ludzkiego, a to jest możliwe wtedy, gdy współpracują ze sobą różne podmioty i instytucje. W kolejnych latach stawiam zatem na kontynuację tej dobrej współpracy, gdyż jej wymierne efekty są nie do przecenienia. Postaramy się, aby krąg partnerów Książnicy poszerzał się.

Aby bibliotekarz sprostał stojącym przed nim wyzwaniom, konieczne jest ciągle podnoszenie kwalifikacji. W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy Książnicy będą uczestniczyli w warsztatach, konferencjach, kursach.

W 2015 roku Mazowiecki Instytut Kultury zaprosił do konkursu, w którym nagrodą był udział w projekcie Zbadaj Kulturę. Konkurs skierowany był do instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych, które chciały zbadać potrzeby lokalnej społeczności. Książnica Płocka znalazła się w gronie 20 instytucji kultury i 3 bibliotek z województwa mazowieckiego, w których zrealizowano II edycję Projektu Zbadaj Kulturę. Projekt składał się z czterech etapów: jednodniowego bloku szkoleniowego realizowanego w Książnicy Płockiej, warsztatu badawczego dla wybranych pracowników, samodzielnej realizacji przykładowego badania, warsztatu podsumowującego udział w szkoleniu (spotkanie dla pracowników w Książnicy Płockiej i 3 spotkania wyjazdowe). Projekt zakończył się podsumowaniem wyników badań ankietowych i sporządzaniem raportów.

W 2016 roku pojawił się projekt Zbuduj Publiczność – nowy cykl szkoleń z audience development przeznaczony dla podmiotów kultury na Mazowszu, w ramach którego zorganizowano 3 spotkania wykładowo – warsztatowe w których uczestniczyli pracownicy z działów: udostępniania, oświatowo – edukacyjnego oraz metodycznego. Było to kolejne zaproszenie do udziału w Projekcie Mazowieckiego Instytutu Kultury dla bibliotekarzy z Książnicy Płockiej, czyli kontynuacja poprzedniego projektu Zbadaj Kulturę. Celem warsztatów było stworzenie przedstawicielom instytucji kultury możliwości przetestowania różnego rodzaju rozwiązań w praktyce – od badania potrzeb,

profilowania do stworzenia różnego rodzaju narzędzi/działań/rozwiązań. W dalszym ciągu będziemy aktywnie poszukiwać takich propozycji, brać udział w tego typu konkursach, gdyż jest to niezwykle inspirujące, a dodatkowo – bezpłatne. Daje też możliwość wymiany doświadczeń.

Traktując bibliotekę jako organizację uczącą się, będziemy brać aktywny udział w konferencjach, forach, spotkaniach bibliotekarzy, aby zaprezentować naszą działalność, a jednocześnie skorzystać z dobrych praktyk pokazywanych przez bibliotekarzy z całej Polski.

Utrzymana będzie możliwość korzystania w Książnicy Płockiej z Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych ACADEMICA, która udostępnia zdigitalizowane zasoby Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe. Na dziś jest to około 3 255 866 milionów dokumentów. Bez konieczności wyjazdu do Biblioteki Narodowej do Warszawy czytelnik będzie mógł skorzystać z interesującej go publikacji, za pomocą terminala w określonym dniu i określonych godzinach w czytelni głównej. Zaletą ACADEMIKI jest możliwość korzystania z egzemplarzy archiwalnych dostępnych wyłącznie na miejscu, w czytelni BN, a więc niemożliwych do sprowadzenia nawet w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych.

Książnica Płocka jest jedną z 15 bibliotek w województwie mazowieckim, należących do Konsorcjum Mazowieckich Bibliotek Publicznych, które oferuje bezpłatny dostęp do ponad 1 500 wybranych e-booków z serwisu IBUK Libra (każdy tytuł może czytać jednocześnie 5 osób). Dzięki współpracy konsorcjum mazowieckich bibliotek publicznych z serwisem Legimi – polską wypożyczalnią książek elektronicznych – czytelnicy Książnicy Płockiej mają do dyspozycji katalog ponad 60 000 e-booków. W zróżnicowanej ofercie odpowiednie dla siebie tytuły znajdzie każdy – zarówno miłośnik prozy, jak i poezji, wielbiciel literatury polskiej i zagranicznej, popularnej i niszowej, fikcjonalnej, faktu oraz naukowej. Te usługi, niezwykle korzystne dla naszych czytelników, planujemy utrzymać.

Kultura 2.0. Cyfrowa przyszłość

Nowe środki przekazu, łatwo dostępne techniki, internet, który stwarza możliwość nie tylko biernego odbioru, lecz także uczestniczenia w kulturze – otwierają nową epokę. Kultura 2.0 – to kultura w dobie komputerów, internetu, telefonów komórkowych, które mogą być traktowane jako media, czyli środki przekazu, ale także jako tworzywo. Kultura 2.0 jest parafrazą określenia Web 2.O. To nowy rodzaj kultury, połączenie odbioru i aktywności, czyli partycypacja w kulturze.

Wszechobecne komputery, powszechność internetu i telefonii komórkowej zmieniają radykalnie kontekst funkcjonowania kultury. Współczesna młodzież to zupełnie inne pokolenie, od urodzenia wychowane w dobie elektroniki i to stawia przed biblioteką nowe zadania. Z kolei seniorzy to często osoby, które we współczesnym świecie czują się zagubione. Trzeba dostosować ofertę do niezwykle zróżnicowanego poziomu wiedzy i umiejętności naszych użytkowników, biorąc pod uwagę zmiany, jakie przynoszą nowe technologie w rzeczywistości społecznej. Trzeba także określić miejsce kultury, jej zadania oraz wyzwania w świecie zdominowanym przez nowoczesne technologie. Mamy świadomość, że wielość możliwości, jakie dają Internet i nowoczesne technologie, jest niesamowita, ale może też wywoływać zagubienie. Stąd propozycja, która w 2019 skierowana została do użytkowników Książnicy Płockiej, czyli Cyfrowy doradca. Stworzyliśmy Punkt Cyfrowej Pomocy adresowany przede wszystkim do seniorów. Są to bezpłatne konsultacje z pracownikiem działu komputerowego. Oswajamy tam z nowoczesną technologią, udzielamy bezpłatnych, indywidualnych porad dotyczących obsługi komputera, Internetu, smartfona, tabletu, aparatu fotograficznego i innych urządzeń cyfrowych. Ta działalność będzie kontynuowana, choć w czasie pandemii porady udzielane będą głównie telefonicznie.

Musimy zdawać sobie sprawę, że kreowanie komputerowej wizji przedmiotów, przestrzeni i zdarzeń, łączenie światów realnych i wirtualnych coraz śmielej wkracza w życie człowieka. Obecnie podejmujemy działania, aby wykorzystać wirtualną rzeczywistość w promocji literatury, sztuki i kultury, a także do zaktywizowania użytkowników biblioteki. Sięgnijemy w tym celu po aplikacje i narzędzia pozwalające

tworzyć własne wirtualne obrazy czy też zarządzać wirtualną rzeczywistością na swoim smartfonie typu Google Cardboard czy też StreetView. Istnieją aplikacje, które pozwalają nurkować wśród rafy koralowej, przenieść się w przeszłość do egipskich piramid czy też odbyć wycieczkę w kosmos. Takie aplikacje i ich kreatywne zastosowanie w pracy bibliotekarskiej zdecydowanie mogą zwiększyć atrakcyjność oferty usług bibliotecznych i przyciągnąć nowych użytkowników do bibliotek. Założeniem Virtual Reality jest kreowanie komputerowo multimedialnych obrazów przedmiotów, przestrzeni czy poszczególnych realnych wydarzeń. VR może dowolnie integrować elementy świata realnego w formie symulacji komputerowych i różnego rodzaju dodanych elementów: fragmentów gier komputerowych, video, animacji, muzyki. Podstawowym elementem wyposażenia zestawu VR są gogle lub okulary VR oraz różnorodne akcesoria. O taki sprzęt powinna wzbogacić się w najbliższym czasie Książnica Płocka, aby nasza oferta była atrakcyjna, na miarę wyzwań XXI wieku.

Działalność wydawnicza

Książnica Płocka prowadzi działalność wydawniczą. Pierwszeństwo w realizacji mają publikacje płockich autorów i prace związane tematycznie z Płockiem posiadające recenzję osoby ze znaczącym dorobkiem lub z doświadczeniem w danej dziedzinie. Dlatego też decyzję o zakwalifikowaniu przedłożonych propozycji publikacji podejmuje powołany przy Książnicy Płockiej zespół, w pracach którego, w zależności od potrzeb, uczestniczyć mogą: poeci, pisarze, członkowie związków i stowarzyszeń literackich, krytycy literaccy lub specjaliści z zakresu tematyki publikacji. Wydawane publikacje mają bardzo różnorodny charakter pod względem gatunkowym i tematycznym.

W ostatnich latach zainicjowane zostały dwa cykle wydawnicze. Pierwszy z nich to: „NIEZAPOMNIANI. Płocczanie z urodzenia i wyboru”, który dokumentuje osiągnięcia ludzi zasłużonych dla miasta. Ideą przyświecającą jego powstaniu była chęć kontynuacji popularnej serii „Portrety Płocczan” ukazującej się w latach 1991-1995. Na drugi cykl „Płockim Piórem” składają się tomiki wierszy lokalnych poetów. Autorzy

znani są w plockim środowisku literackim, a ich dorobek został doceniony na konkursach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

Takie preferencje wydawnicze zostaną utrzymane, gdyż odpowiada to na realne potrzeby i gwarantuje efektywne wykorzystanie środków finansowych. Mam nadzieję, że seria NIEZAPOMNIANI wzbogaci się o kolejne pozycje obrazujące działania ludzi związanych z Płockiem i ich wpływ na rozwój miasta.

Współpraca ze stowarzyszeniami

Książnica Płocka współdziała z wieloma stowarzyszeniami, co wzmacnia jej oddziaływanie lokalne i pozwala na poszerzenie i wzbogacenie oferty. Najbardziej ścisła, a jednocześnie przynosząca największe efekty i najwięcej satysfakcji jest współpraca ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Oddział w Płocku oraz z Płockim Stowarzyszeniem Przyjaciół Książki i Bibliotek. Stowarzyszenia opierają swoją działalność na pracy społecznej członków. Ich głównym celem jest promocja czytelnictwa i kultury, podtrzymywanie dziedzictwa narodowego i tradycji, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. Poza tym oba Stowarzyszenia angażują się w działalność edukacyjną i profilaktyczną na rzecz lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, osób w wieku 50+ i młodzieży szkolnej. Cele te realizują, współpracując z Książnicą Płocką przy organizacji konkursów i innych wydarzeń kulturalnych, ale przede wszystkim pozyskując środki z grantów lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich. Partnerem w realizacji projektów jest zawsze Książnica Płocka, udostępniając bazę lokalową, sprzęt. Ta współpraca przynosi ogromne, obopólne korzyści. Książnica jest dla Stowarzyszeń wsparciem i gwarantem, że zaplanowane przez nie działania zostaną wykonane rzetelnie i w zgodzie z zakładanymi celami i rezultatami. Pracownicy Książnicy jako wolontariusze służą swą wiedzą i doświadczeniem, biorąc na siebie przygotowanie oraz obsługę merytoryczną i techniczną projektów. Książnica Płocka jako partner daje gwarancję potencjalnym grantodawcom, że Stowarzyszenia ubiegające się o środki mają silne wsparcie i zaplecze do tego, by dobrze wykorzystać przyznane środki. Książnica Płocka również

odnosi duże korzyści z tej współpracy i dlatego ważne jest jej kontynuowanie. Jako instytucja kultury promująca literaturę i czytelnictwo, popularyzująca wiedzę o kulturze, inspirująca czytelników, dzięki współpracy ze Stowarzyszeniami będzie mogła gościć w swych progach ciekawych ludzi, organizować niebanalne wydarzenia, warsztaty, przyciągać nowych odbiorców innowacyjnymi działaniami, często wykraczającymi poza możliwości samej Książnicy. Dzięki wsłuchiowaniu się w głos czytelników i uczestników wydarzeń, współpracując ze Stowarzyszeniami, będziemy kreować wizję promocji czytelnictwa i kultury dostosowaną do potrzeb odbiorcy.

Seniorzy i „trzecie miejsce”

W 1989 r. Ray Oldenburg przedstawił koncepcję „trzeciego miejsca”. Zakłada ona trzy sfery ludzkiej aktywności: praca, dom, życie towarzyskie. Pojęcie „Trzecie miejsce” odnosi się do przestrzeni, w których skupia się życie towarzyskie. Koncepcja „trzeciego miejsca” wykorzystywana jest na zachodzie Europy do promowania biblioteki, jako przyjaznego miejsca kojarzonego z czasem wolnym od pracy i obowiązków. Biblioteka jest instytucją otwartą na różnorodne potrzeby i zainteresowania ludzi, zaś jej wnętrze jest tak zaaranżowane, że zachęca do odwiedzin.

Takie miejsca są potrzebne. Żyjemy bowiem w czasach trudnych i skomplikowanych relacji międzyludzkich. Ciągły brak czasu sprawia, że chętnie komunikujemy się za pomocą telefonów komórkowych, poczty elektronicznej czy internetowych blogów. Częściej skłaniamy się w stronę spotkań nierzeczywistych niż realnych. „Trzecie miejsce”, według Oldenburga, daje szansę „bycia wśród ludzi”, nawiązania kontaktów lub choćby krótkiej rozmowy. Przywraca poczucie normalności.

Współczesna biblioteka w XXI w. już niebawem może nie w pełni zaspakajać potrzeby różnorodnych użytkowników. Koncepcja „trzeciego miejsca” pozwala zmienić spojrzenie na bibliotekę. Biblioteka jest już nie tylko miejscem czytania i wypożyczania książek, jest ośrodkiem kultury, miejscem spotkań towarzyskich.

Ludzie poruszają się w przestrzeni w pewnym celu, określonymi ścieżkami, które określić można jako ścieżki konieczności i ścieżki wyboru. Pierwsze prowadzą do celu, do którego człowiek musi podążać w codziennej swojej wędrówce tj. do miejsc pracy,

do szkół, do uczelni, czyli do miejsc nieodzownych na danym etapie życia, stanowiących cele konieczne. Drugie ścieżki wiodą ku celom, które ze względu na wyróżniające je cechy przyciągają, intrygują, zmuszają do zatrzymania, bądź po prostu wzbudzają ciekawość, pomagając tym samym w dokonaniu wyboru miejsca, do którego ludzie chcą zmierzać.

Te same ścieżki wiodą ludzi do bibliotek – pierwsza to konieczność niejednokrotnie wymuszona potrzebą, natomiast druga to już wybór, ich własna decyzja.

Od dziesięcioleci biblioteki różnorodnymi sposobami starają się pomóc ludziom, by ich ścieżki zarówno konieczności, jak i wyboru wiodły do budynków bibliotek i miejsca te stały się miejscami ich zatrzymania. Starania bibliotek i bibliotekarzy bardzo się nasiliły szczególnie w ostatniej dekadzie, co widoczne jest przede wszystkim w budownictwie bibliotecznym oraz w sposobach organizowania przestrzeni bibliotecznej.

I ta ścieżka wyboru nie jest jedynie przenośnią. Wybór jest łatwiejszy, jeśli ścieżka jest w miarę prosta, bez barier architektonicznych. Tak wybrana została Filia biblioteczna nr 7 Książnicy. Według koncepcji „trzeciego miejsca” to przejrzysta architektura i funkcjonalność mają wpływ na realizację tej idei. Tak stało się w naszym przypadku. Zmiana lokalizacji filii spowodowała zmianę spojrzenia na nią, na jej funkcjonalność. Okazała się atrakcyjna dla ludzi, którzy poszukiwali miejsca spotkań, miejsca na wystawy swych amatorskich prac plastycznych.

Dla naszych seniorów biblioteka to drugie miejsce, bo praca zawodowa już poza nimi, a biorąc pod uwagę, że niektórzy mieszkają samotnie i pusty dom nie zachęca do spędzania w nim wolnego czasu – biblioteka niepostrzeżenie wysuwa się na miejsce pierwsze. W kolejnych latach podejmowane będą działania, aby ta koncepcja „trzeciego miejsca” rozprzestrzeniała się na kolejne filie Książnicy.

Działalność ekologiczna

Książnica Płocka w październiku 2019 roku postanowiła otworzyć nową, CZYSTĄ KARTE w swej działalności, rozpoczynając Kampanię Ekologiczną pod takim właśnie tytułem. Musimy uświadomić sobie, jak ważne jest, byśmy wspólnie

zadbali o przyszłość naszej planety. Czasem nie zdajemy sobie sprawy, jak wiele możemy zrobić przez zmianę nawyków – segregowanie śmieci, wyeliminowanie lub ograniczenie wszechobecnego plastiku, torebek foliowych itp. Książnica zrezygnowała z używania nieekologicznych naczyń, butelek, we wszystkich placówkach pilnujemy segregowania śmieci. Staramy się być EKO i namawiamy do tego także płocczan, zapraszając ich, np. na warsztaty robienia ekologicznych stroików, robienia ogrodów w słoiku, sadzenia roślin (współpraca z Leroy Merlin). Zorganizowaliśmy też m.in. warsztaty szycia woreczków na zakupy i konkurs plastyczny dla dzieci „Każde dziecko o tym wie, co dla Ziemi robi się”. W listopadzie ubiegłego roku w ratuszu zorganizowaliśmy debatę ekologiczną. Celem było spotkanie przedstawicieli różnych środowisk i wymiana opinii na temat tego, co wspólnie możemy zrobić dla ochrony środowiska. Debatę CZYSTA KARTA to nie było spotkanie ekspertów tylko ludzi, którym na sercu leży walka ze skutkami kryzysu klimatycznego. Udział wzięli m.in. Prezydent Miasta Płocka Andrzej Nowakowski, przedstawiciele Młodzieżowego Strajku Klimatycznego, Sandra Panuś, blogerka, angażująca się w ekologię propagująca ideę „zero waste”, przedstawiciel „Zielonych” oraz młodzież z płockich szkół średnich. Wiosną 2020 roku w ogrodzie Książnicy stanęły ule i domki dla zapylaczy. Działania ekologiczne będą kontynuowane, ponieważ jest to niezwykle ważny problem, a biblioteka to miejsce, w którym ludzie mogą nabierać dobrych przyzwyczajeń. Rozpoczniemy cykl *Klimatycznych rozmów* pokazujących, co każdy może zrobić, by chronić klimat.

Podsumowanie

Szybkie tempo życia, a także błyskawiczny rozwój technologii, multimediiów i portali społecznościowych sprawia, że stajemy się coraz bardziej „wyłączeni” z realnego życia towarzyskiego, społecznego, kulturalnego. Społeczeństwo rozwija się technologicznie, jednocześnie ubożeje duchowo. Nowe technologie zrewolucjonizowały sposób pracy, nauki i miały ogromny wpływ na sposób ludzkiego życia. Czas pandemii pokazał także, że dzięki nim społeczeństwo nie zostało całkowicie odcięte od kultury. Dziś nie wystarczy prosty przekaz, tradycyjne podawanie treści.

Człowiek XXI wieku potrzebuje dynamicznego przekazu, odkrywania nowości, pobudzania do aktywności, nieszablonowej zachęty do tego, żeby w ogóle zrobił coś ponad wymagane obowiązki, także, żeby sięgnął po książkę.

Książnica Płocka to nie tylko wypożyczanie książek, fachowa informacja, spotkania autorskie, ale także miejsce przyjazne, zachęcające do odpoczynku i realizowania swoich pasji. Będziemy otwierać się na tych, którzy nie znaleźli dla siebie innego dobrego miejsca, gdzie mogliby się spotkać, porozmawiać, podzielić poglądami, doświadczeniami, rozwijać swoje umiejętności. Takim miejscem będzie z całą pewnością nowo otwarta mediateka, w której zachęcamy do spędzania wolnego czasu, szukania inspiracji. Stąd najróżniejsze działania skierowane do wielu grup społecznych i wiekowych.

Zwracamy uwagę na konieczność wprowadzania nowych technologii. Mogą to być gry książkowe, najróżniejsze aplikacje, programy tworzone specjalnie z myślą o tych, których trzeba zachęcać do czytania w sposób nieszablonowy, innowacyjny.

Działania podejmowane przez najbliższe lata mają wzbogacać wizerunek bibliotekarza nowej generacji, człowiek, który nie boi się otwierać na nowe rodzaje działalności w swojej placówce, życzliwego fachowca o ogromnej wiedzy, z poczuciem humoru, realisty, który w swoim miejscu pracy realizuje to, co innym może wydawać się niemożliwe.

Organizator

Dyrektor

PREZYDENT

Dyrektor

Miasta Płocka

Książnicy Płockiej

/-/

im. Władysława Broniewskiego

Andrzej Nowakowski

/-/

Joanna Banasiak

.....

.....